

Ένας θρύλος για τον Άγιο Μηνά

/ [Επικαιρότητα](#)

Της Ελένης Μπετεινάκη

Μέρα μεγάλη για τους Καστρινούς η 11η Νοεμβρίου. Του Αγίου Μηνά, του Προστάτη μας είναι η γιορτή. Του Καβαλάρη ασπρομάλλη γέρου που ακόμα προπατεί τις νύχτες στα σοκάκια του Μεγαλόκαστρου σφαλίζοντας πόρτες και παραθύρια. Του Καπετάνιου, όπως τον αποκαλεί ο Νίκος Καζαντζάκης, που για σκαρί του δεν έχει πλεούμενο αλλά το γερό του άλογο και στα δύσκολα ακούω κι εγώ τις πατημασιές του στα πλακόστρωτα της πόλης κι αναθαρρεύω....

Την ιστορία του Αγίου Μηνά και των δυο μοναδικών εκκλησιών που είναι αφιερωμένες στη Χάρη Του, λίγο πολύ την ξέρουμε όλοι. Κάθε χρόνο γράφω κι εγώ κάτι για τον Άγιο Μήνα και φέτος περισσότερο από ποτέ νιώθω την ανάγκη να θυμηθώ τους θρύλους και τις παραδόσεις του κι όχι τόσο τις ημερομηνίες και τα

πολύ γνωστά συμβάντα.

Μουντός ο καιρός σήμερα το πρωί. Ζέστη και συννεφιά μαζί κι ήρθα σε εκείνη την όμορφη πλατεία που είναι γεμάτη περιστέρια και μνημεία που αντέχουν στο χρόνο. Το ποδήλατό μου τ' άφησα στα σκαλιά του μικρού Αγίου Μηνά και περπάτησα ίσαμε την πλατεία της Αγίας Αικατερίνης να αγναντέψω από πιο μακριά τη μεγαλοπρέπεια του μεγάλου μας ναού. Εικόνες άλλες ήρθαν μπροστά στα μάτια μου. Ένα μοναδικός κήπος απλώθηκε γύρω μου. Πορτοκαλιές, νεραντζιές, λεμονιές και λουλούδια αμέτρητα. Χρώματα ομορφιά κι αρώματα Κι εκεί στη μέση μέση του υπέροχου αυτού κήπου κείτονταν ένας πελώριος φοίνικας. Πουλιά κελαηδίσματα και φωνές ακούγονταν τριγύρω κι ένα σωρό άνθρωποι απορημένοι προσπαθούσαν να καταλάβουν πως είχε πέσει καταγής τούτο το δεντρό. Πελώριος ο φοίνικας κι είχε σχεδόν ξεριζωθεί. Το χάραμα μια μικρή σεισμική δόνηση είχε ξυπνήσει όλους τους κατοίκους του Μεγάλου Κάστρου, Χριστιανούς και Οθωμανούς οι οποίοι είχαν μαζευτεί έξω από τον κήπο και το Σεράγι του Αγά γιατί τα νέα είχαν ήδη κυκλοφορήσει...παντού.

Ο γιός του Αγά είχε αρρωστήσει ξαφνικά ακριβώς τη στιγμή που ο φοίνικας έγερνε με δύναμη πάνω στη γη.... Τα 'χασα κι εγώ. Τι να είχε συμβεί άραγε, ποιος θα μπορούσε να με δια φωτίσει για όλα τούτα τα παράξενα. Έφυγα τρέχοντας να βγω έξω από τον κήπο και στην έξοδό του είδα έναν καλόγερο που με νόημα μου 'λεγε να πάω λίγο παραπέρα και να περιμένω...

Άρχισε τότε να μου λέει την πιο παράξενη ιστορία που 'χα ακούσει ποτέ. Ήξερα πως όνειρο κι επιθυμία των Χριστιανών του Μεγαλόκαστρου ήταν να τους αφήσουν οι Οθωμανοί να κτίσουν μια εκκλησιά μεγάλη για τον Άγιο Μηνά τον Προστάτη τους ... Δεν ήξεραν που ακριβώς να την οικοδομήσουν και τότε τούτος ο καλόγερος, σαν να 'ταν θέλημα θεού μου' πε την ιστορία που με έκανε να ανατριχιάσω σύγκορμη. Νεωκόρος και φύλακας της μικρής εκκλησίας του Αγίου Μηνά, λίγα μέτρα πιο κάτω ήταν το σπίτι του....Τρία βράδια πιο πριν από τούτη την αποφράδα μέρα ο Άγιος Μηνάς παρουσιάστηκε στον ύπνο του καλόγηρου και του υπέδειξε την εξαγορά τούτου του κήπου του Αγά. Την επόμενη μέρα πήγε ο νεωκόρος και καλόγηρος και βρήκε τους Δημογέροντες και προεστούς άρχοντες της πόλης μας και τους διηγήθηκε το όραμά του, κι εκείνοι πήγαν στον Τούρκο Αγά, ο οποίος αρνήθηκε την πώληση. Το επόμενο βράδυ εμφανίστηκε και πάλι ο Άγιος Μηνάς στον καλόγηρο και του είπε πως θα έπρεπε να αγοραστεί ο κήπος με κάθε τίμημα. Ο Αγάς αρνήθηκε και πάλι την πώληση και με τρόπο ειρωνικό είπε σε όλους όσους τον είχαν επισκεφθεί πως θα δεχόταν να δώσει τον κήπο του μόνο αν ο μεγάλος φοίνικας που είχε στη μέση του εκριζωνόταν και έπεφτε μόνος του στη γη χωρίς να πάθουν τίποτα τα άλλα δέντρα. Και σήμερα το πρωί, ενώ ακόμα

κοιμόταν κι εκείνος κι όλοι μας, αισθανθήκαμε μίαν ισχυρή σεισμική δόνηση. Στον Αγά σαν σε όραμα παρουσιάστηκε ο ίδιος ο Άγιος Μηνάς και του 'πε πως πρέπει να παραχωρήσει τον κήπο του αν δεν ήθελε να στεναχωρηθεί από την απώλεια του γιου του, που μέσα σε ελάχιστα λεπτά ανέβασε υψηλό πυρετό. Σαν να 'θελε να διώξει τούτες τις εικόνες ο Τούρκος Αγάς βγήκε στον κήπο του κι είδε ξεριζωμένο τον φοίνικα αρκετά μέτρα μακριά από το σημείο όπου ήταν η θέση του· θυμήθηκε και το βίαιο θρόισμα του ανέμου που συνόδευε τη σεισμική δόνηση που είχε νιώσει το πρωί, και τότε πείστηκε πως αυτό ήταν ένα θαύμα. Γι αυτό είχαν όλοι μαζευτεί εκεί, για να τους πει να φωνάξουν του Χριστιανούς προεστούς άρχοντες. Να τους πουλήσει τον κήπο και το σπίτι του με όποια τιμή ήθελε αρκεί να γίνονταν καλά το παιδί του....

Άκουγα με κομμένη την ανάσα και γύρισα να κοιτάξω προς τον κήπο αλλά όλα είχαν χαθεί. Μόνο περιστέρια έβλεπα παντού και μια κυριά από την καθαριότητα του Δήμου της πόλης που τραβούσε το καροτσάκι της με όλα τα χρειαζούμενα για να ξεκινήσει να καθαρίζει την πλατεία. Γύρισα απ' την άλλη μεριά. Ούτε καλόγερος υπήρχε, ούτε ...τίποτα. Σηκώθηκα γρήγορά, σχεδόν έτρεξα προς την μικρή εκκλησία του αγίου Μήνα και τότε κατάλαβα πως πάλι παρασύρθηκα στους δικούς μου κόσμους των θρύλων και των παραμυθιών που ώρες ώρες ζωντανεύουν μπροστά στα μάτια μου και παίρνουν αφορμή από μεγάλα γεγονότα....

Για την Ιστορία, λένε πως το όραμα και την επιθυμία των Χριστιανών του Μεγάλου Κάστρου έκανε πραγματικότητα ο Μητροπολίτης Κρήτης Διόνυσος Χαριτωνίδης από την Αδριανούπολη. Σε συνέλευση των μελών της Δημογεροντίας Ηρακλείου και άλλων φορέων και έξοχων προσώπων της εποχής, ανήγγειλε επίσημα την πρόθεση ανέγερσης νέου ναού στις 11 Νοεμβρίου 1861. Ο επιβλητικός ναός του Αγίου Μηνά, ένας από τους μεγαλύτερους στην Ελλάδα, θεμελιώθηκε στις 25 Μαρτίου 1862 με εργασίες που προχώρησαν με γοργούς ρυθμούς και με την συνεισφορά χρηματικών ποσών και εθελοντικής εργασίας. Δόθηκαν αρκετά μεγάλα ποσά, χρυσά κοσμήματα, ενδύματα, ρούχα, δωρεές αστικών ακινήτων, ακόμα και σφάγια μικρά και μεγάλα, προκειμένου να «κληρωθούν» ή να πουληθούν για εύρεση χρηματικών πόρων. Μα λίστα πρωτοφανής ήταν η προσφορά από τον Σουλτάνο Αβδούλ Αζίζ Χαν που ήθελε να δείξει τα φιλανθρωπικά του αισθήματα στους Ευρωπαίους και το ύψος του της δωρεάς του έφτασε τα 40.000 γρόσια. Και ο Σαΐτ Πασάς της Αιγύπτου, χώρας καταγωγής του Αγίου, 24.700 γρόσια.

Αρχιτέκτονας του ναού ορίστηκε ο Ηπειρώτης Αθανάσιος Μούσης, ο οποίος είχε αναλάβει επίσης το Βεζίρ Τζαμί (τον σημερινό Άγιο Τίτο) και τους στρατώνες στην Πλατεία Ελευθερίας, το κτίριο που στεγάζει σήμερα την Περιφέρεια Κρήτης και τα Δικαστήρια.

Ένα κεράκι άναψα στον Μικρό Άγιο Μήνα...

Βγήκα έξω και πήρα το ποδήλατό μου να χαθώ στα σοκάκια κι εγώ του Μεγάλου Κάστρου, του σήμερα, της πραγματικότητας...

Χρόνια πολλά Άγιε Μηνά μου, Χρόνια πολλά Μεγάλο Κάστρο!

ΠΗΓΕΣ:

Γεώργιος Συλαμιανάκης, "Άγιος Μηνάς" ,1939

Εφημερίδα Καθημερινή

Αγγελική Πανοπούλου, Ανακοίνωση στο ΙΓ΄Συμπόσιο Ιστορίας και Τέχνης : Η αντίληψη του Χρόνου

Ο Παλαιός Μητροπολιτικός Ναός του Αγίου Μηνά Ηρακλείου, εκδ. 2002

Η καθημερινή ζωή, Η. Μαλτέζου

<https://zhtunteanagnostes.blog...>

Πηγή: cretalive.gr